+biosentinel: stratum contemporaneum







banja Slankamen

+problem i lokacija

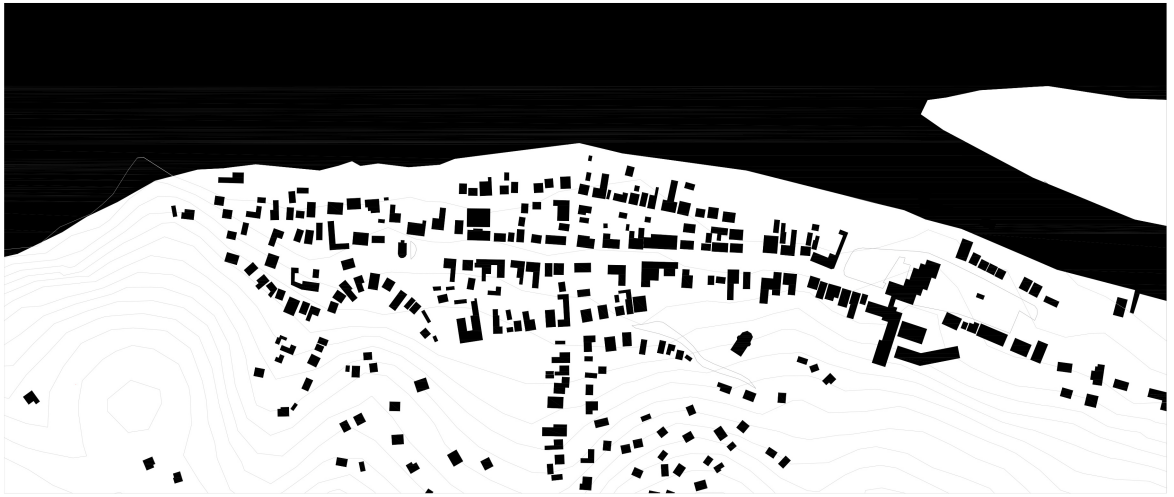
Kao jedan od većih ekoloških problema današnjice izdvaja se ugroženost riječnih ekosistema sa bogatim biodiverzitetima, i to najčešće usljed privatne ili turističke gradnje vikendica i vikent- naselja, ali i gradnje uopšteno. Ovo su najčešće područja degradiranog i neuređenog priobalja, gdje se (iz)gubi(o) odnos prema vodi kao javnom prostoru. Kako se javni život mjesta otudjava i udaljava od svoje nulte tačke, rijeke, tako se postepeno gubi istorijski i kulturni identitet mjesta i naroda. Javlja se potreba za vraćanje rijeke javnoj upotrebi, na taj način zaustavljajući širenje privatnog sektora na obalama rijeke, ali i postavlja pitanje: kako arhitektura može da pomogne ako je upravo ona ta koja predstavlja izvorni problem? Ovim se kao zadatak i preduslov arhitekture izdvajaju tri postulata: da liječi prirodu, identitet mjesta i samog čovjeka umom i tijelom. Kao potencijalne lokacije intervencije mapirana su mjesta sa sličnim sklopom problema, a Stari Slankamen je odabran kao najreprezentativniji primjer koji će služiti kao model definisanja principa projektovanje ovakve arhitekture koji mogu da se primjene na svakoj pojedinačnoj lokaciji. Ovi principi neće biti vezani za konkretnu formu ili tip objekta, već za odnos arhitekture prema prirodi, vodi, postojećem naselju i lokalnom identitetu. Tako definisani principi mogu se prilagođavati različitim lokacijama sa srodnim problemima, pri čemu se arhitektura ne nameće mjestu, već iz njegovih specifičnih karakteristika izvodi sopstveni prostorni odgovor.



+koncept

Projekat predstavlja prijedlog regenracije i revitalizacije obale Dunava na području Starog Slankamena, u neposrednoj okolini Banje Slankamen. Cilj projekta je regenrisanje obale kroz analogičnu arhitektonsku interpretaciju ključnih vremenskih epoha koje su obilježile nastanak i razvoj naselja i banje. Ovakva arhitektura bi služila za razonodu,vraćajući centar društvenog životana na rijeku, ali primarno za liječenje, kako ljudi kroz mineralnu i termalnu vodu (funkcioniše kao ekstenzija banje), tako i liječenje duha mjesta, ali i liječenje prirode kroz sisteme koji su projektom predviđeni. Ovakva arhitektonska intervencija koja vraća javni prostor društvu je ono što staje na kraj privatizaciji rijeke i gradnje na samoj obali, time ne samo neutrališući prijetnju od ugrožavanja bogatog ekosistema ušća Tise i Dunava, nego i pozitivno utičući na isti samim svojim postojanjem. Arhitektura u ovom slučaju nije stano tijelo- ona je direktanproizvod lokalnog konteksta i potreba koji liječi rijeku i prirodu, čovjeka, lokalni identintet i genius loci mjesta. Arhitektura nastaje kroz analogično tumačenje istorijskih epoha i odnosa naroda prema vodi u svakoj od njih, a principi i elementi projektovanja su pokazani na primjeru jednog paviljona koji predstavlja rimsku epohu.

Stari Slankamen kroz danas

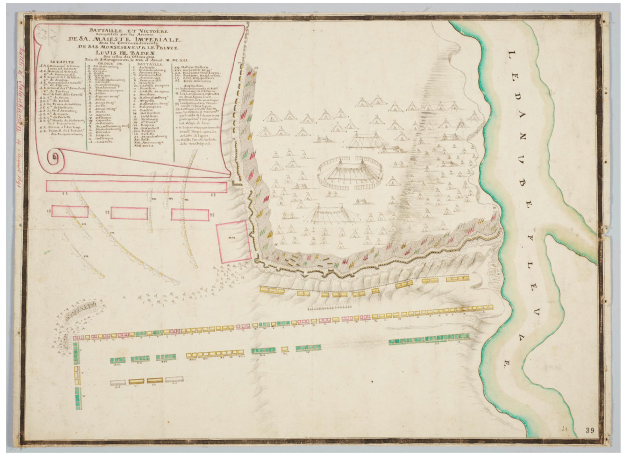


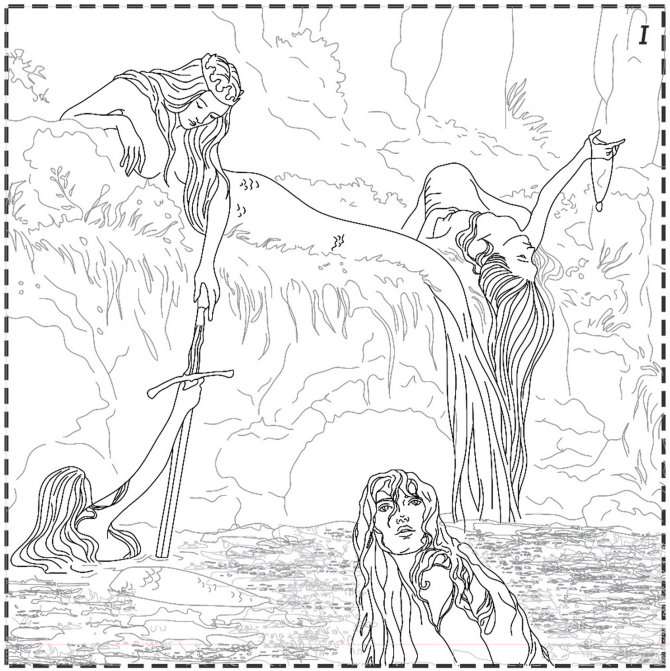
Stari Slankamen kroz istoriju



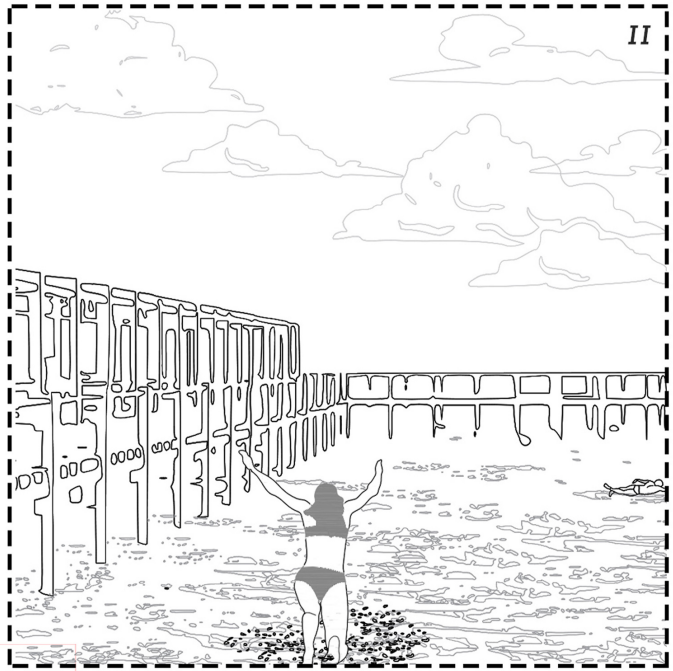








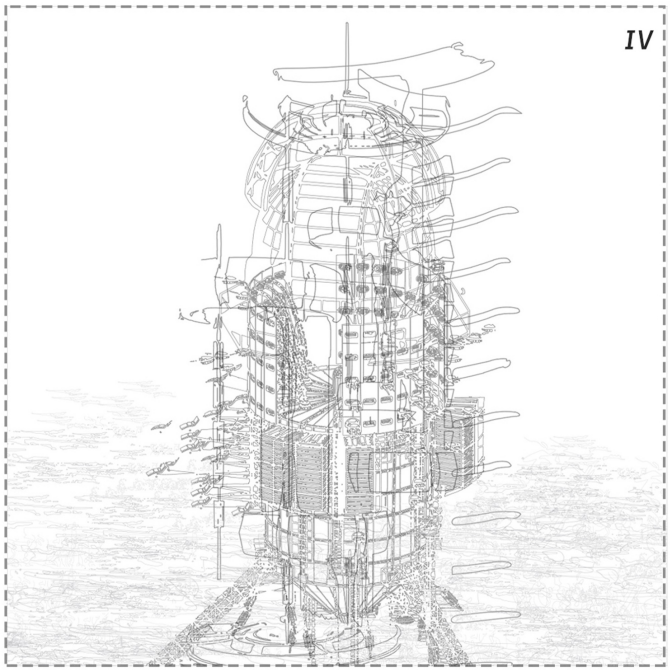
+o1: mitološko/ religijsko poštovanje vode



+o2:čišćenje tijela/kupanje



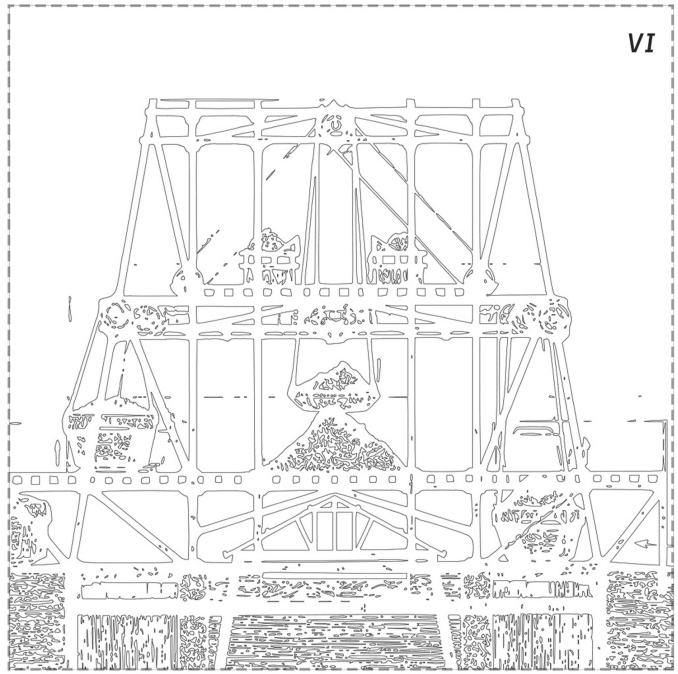
+o3:iscjeljivanje



+o4:naučno istraživanje vode



+o5:centar društvenog života- voda kao miesto susreta



+o6:voda kao sredstvo ekonomskog blagostanja

+ identifikacija i vizualizacija odnosa ljudi prema vodi kroz ambijente



praistorija
pagansko/ mitološko obožavanje vode

rim
terme kao centar društvenog života

seobe naroda
rušenje rimskog nasljeđa

srednji vijek
fortifikacija/ sakralni objekti

moderni sloj
bolnička banjska ustanova

osmanski sloj
turski hamam- ritual kupanja

austrijski sloj
početak izgradnje banjskog sadržaja

seobe naroda
legenda o grobu hunskog vladara Atile

+ timeline razvoja banje Slankamen

religijsko/ mitološko poštovanje vode

čišćenje tijela- kupanje

liječenje

naučno istraživanje vode

centar društvenog života - mjesto susreta

sredstvo ekonomske dobiti

RIMSKI SLOJ

SEOBE NARODA

OSMANSKI SLOJ

AUSTRIJSKI SLOJ

MODERNI SLOJ

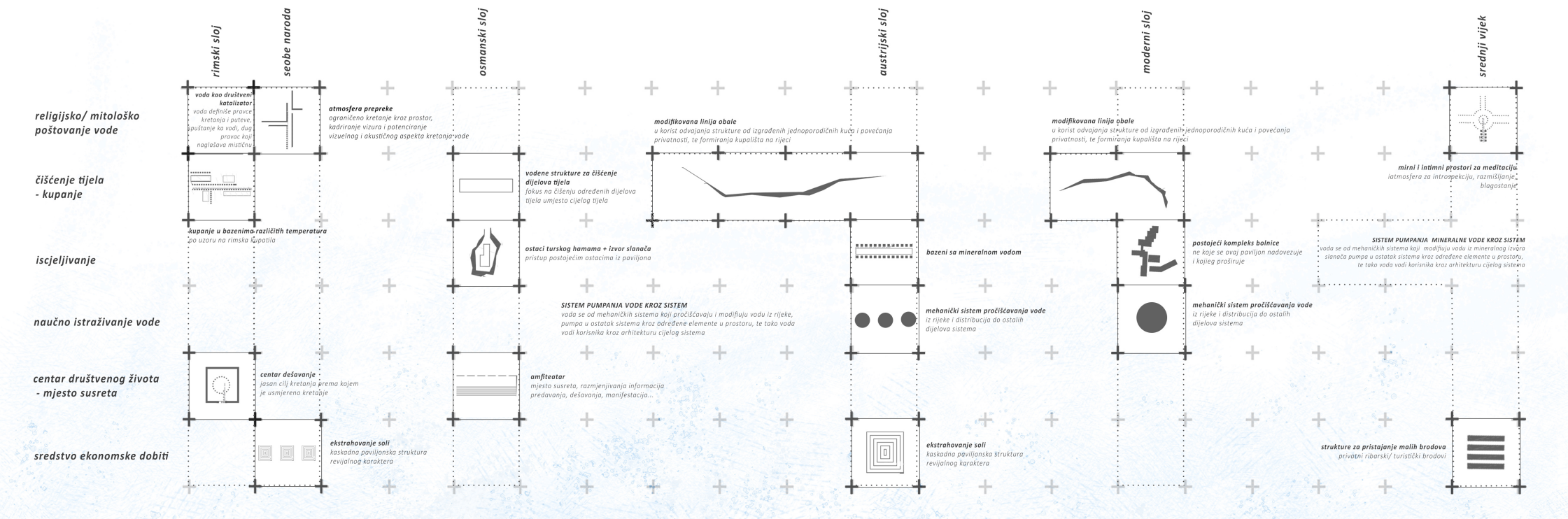
SREDNJI VIJEK

izvor mineralne vode slanaća

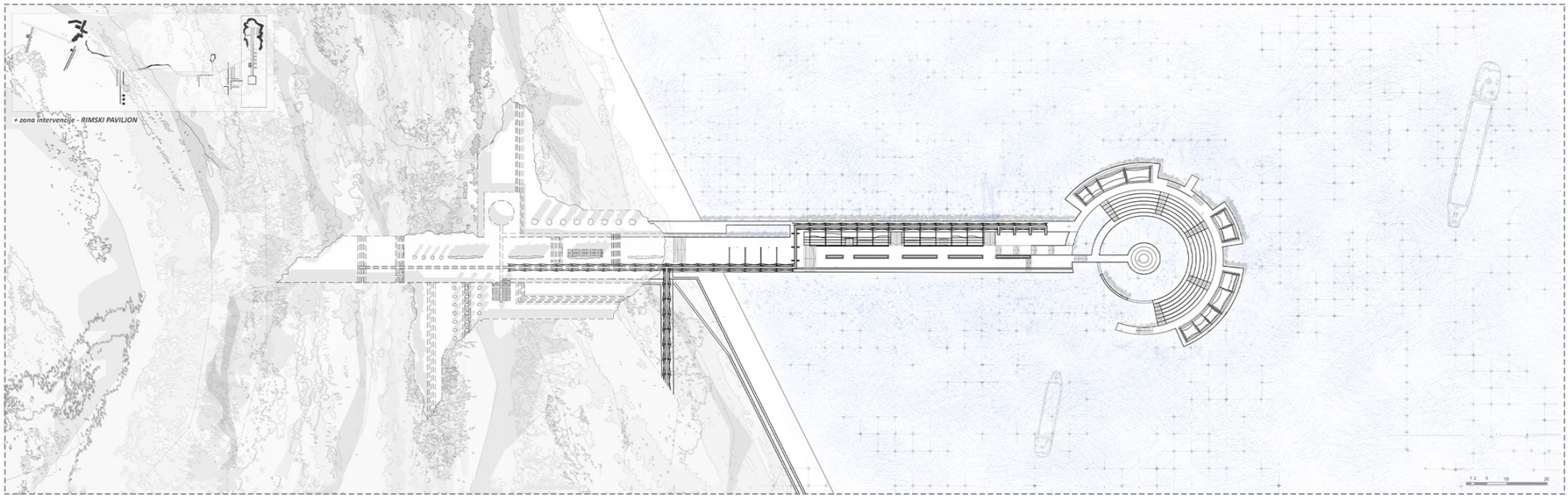
mehanička obrada riječne vode

mehanička obrada mineralne vode

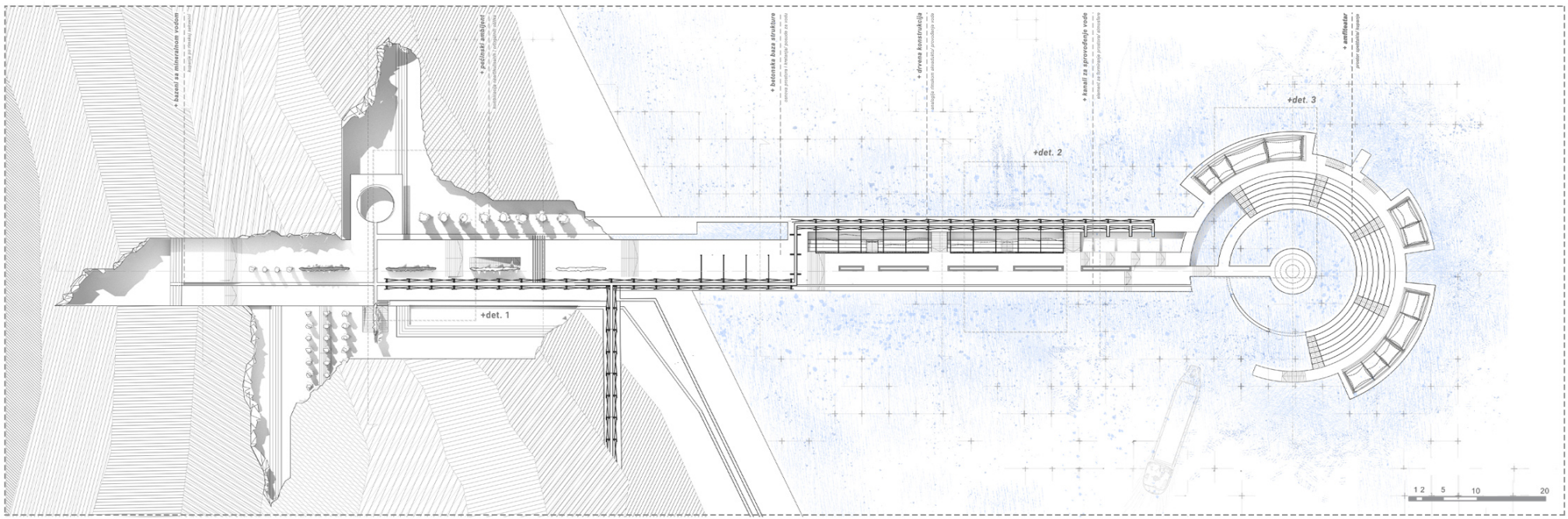
+ mapiranje paviljona i definisanje njihovog programa



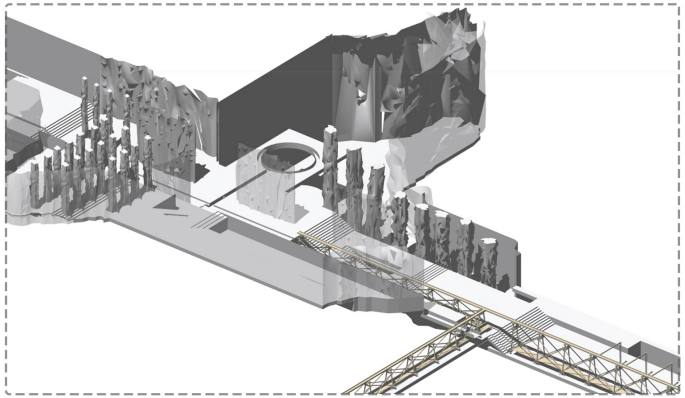
+ situacioni prikaz cjeline namjere i dijagram identifikacije elemenata principa rješenja



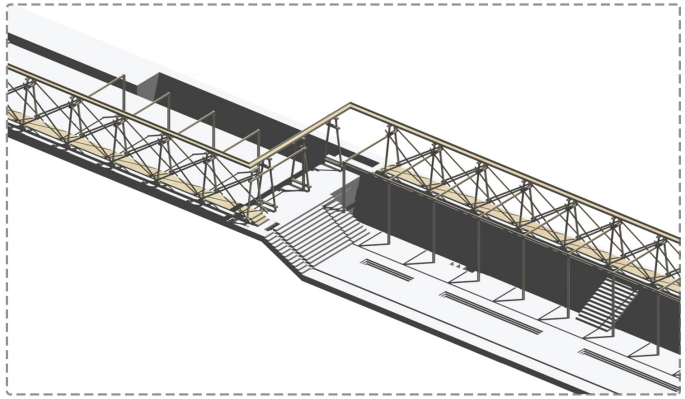
+ osnova



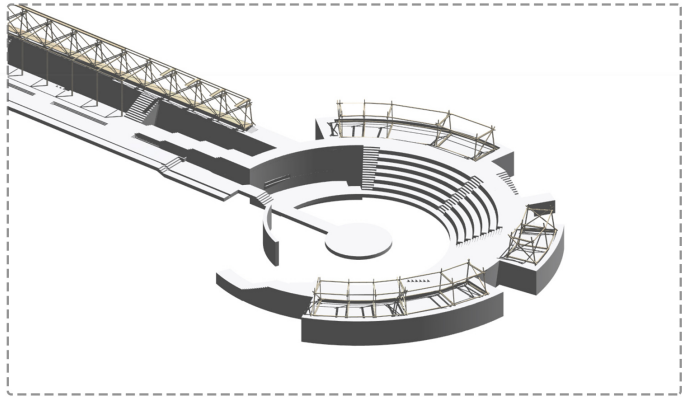
+ osnova



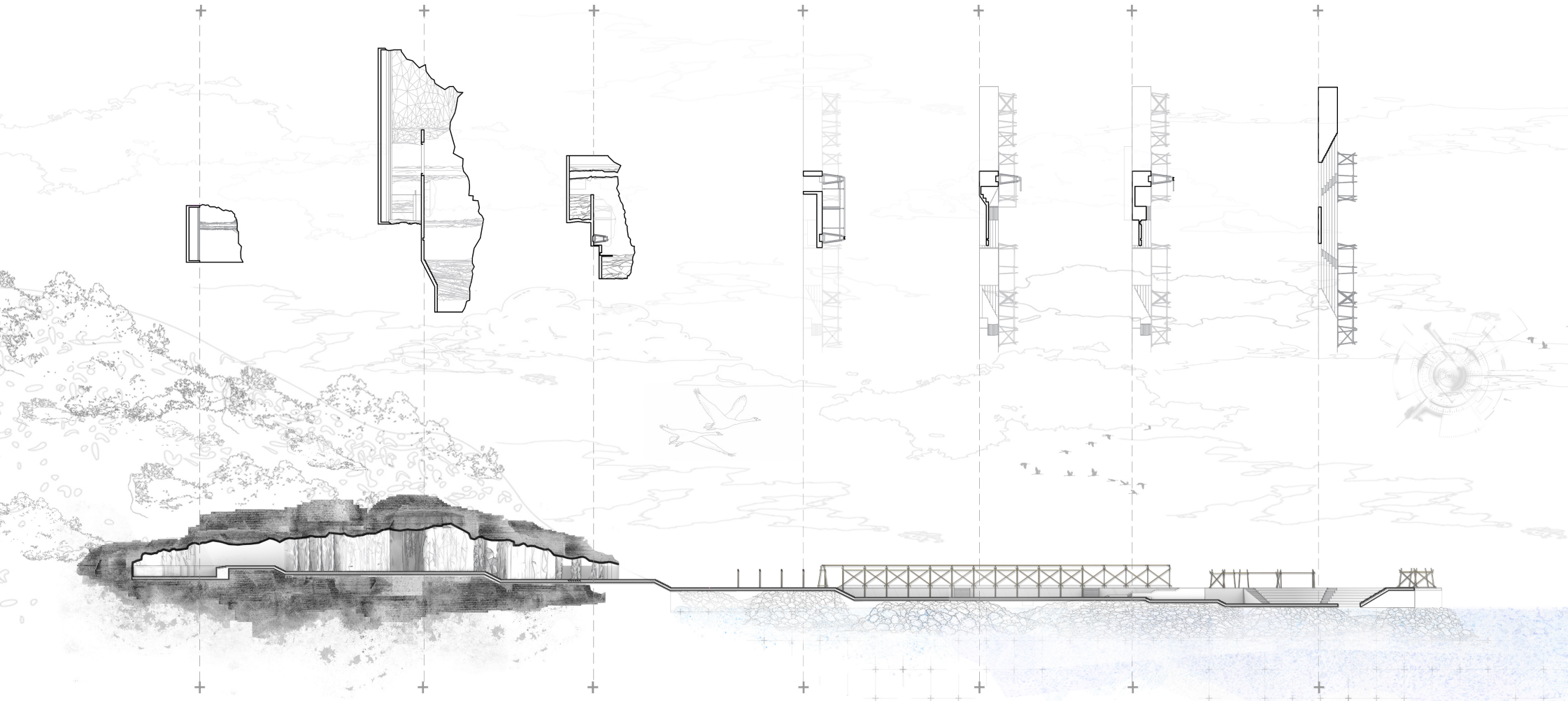
+ detalj rješenja.3



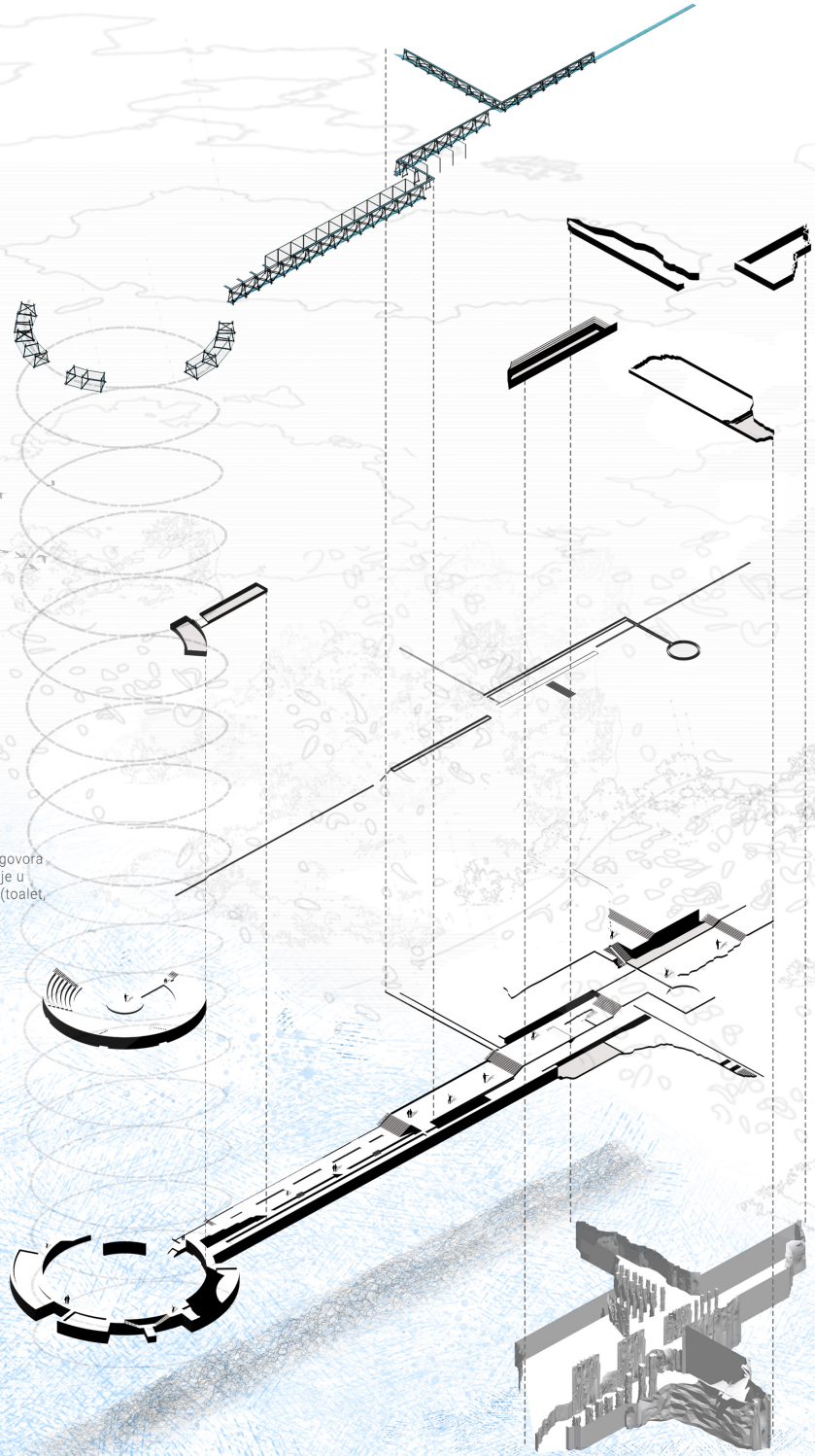
+ detalj rješenja.2



+ detalj rješenja.1



+ podužni i poprečni presjeci



+DRVENA KONSTRUKCIJA- struktura koja provodi pročišćenu riječnu vodu na visini- analogija **RIMSKOM AKVADUKTU/** repetitivni konstruktivni sistem. Moguće kretanje u njihovoj unutrašnjosti, Konstrukcija prelazi u prostor i pravi mobilijar, zasjenu itd.

+BAZENI- kupanje u pročišćenoj riječnoj vodi i modifikovanoj mineralnoj vodi iz izvora koja se do bazena dovodi pomoću kanala

+KANALI- sprovođenje modifikovane mineralne vode od sistema za pročišćavanje i modifikaciju do bazena i mjesta za kupnje- značajan **ELEMENT ZA FORMIRANJE PROSTORA I ATMOSFERE**- generiše obrasce kretanja

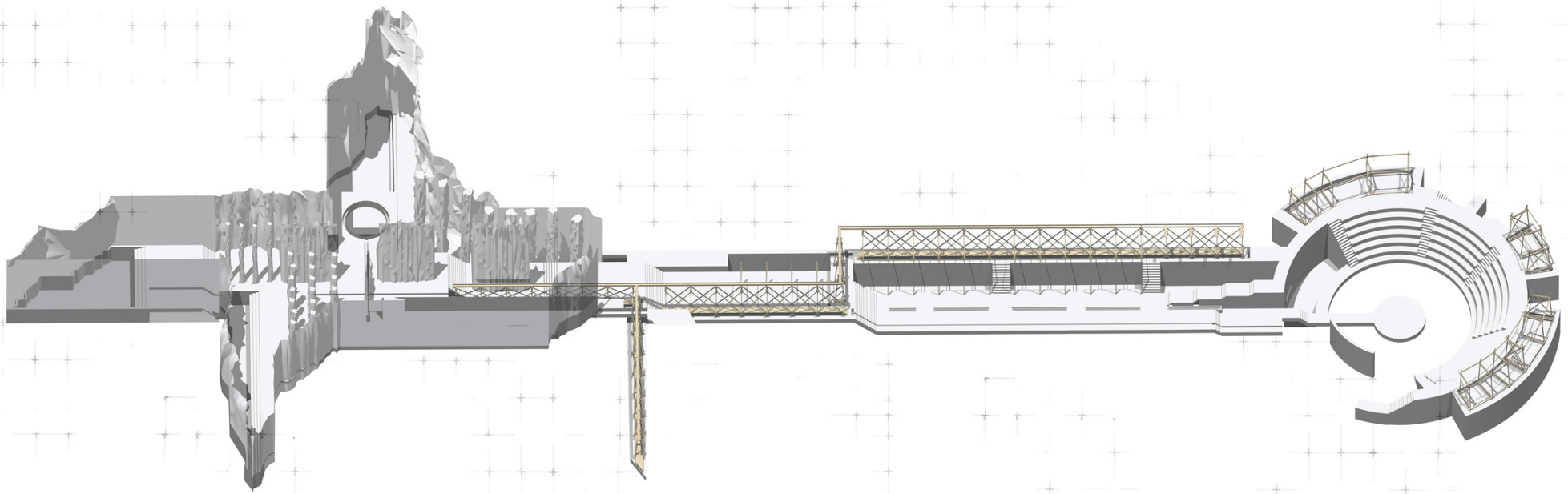
+AMFITEATAR- prostor spektakla, mjesto za odvijanje predstava, predavanja, govora itd. Između tribina i scene je riječna voda, te se amfiteatar koristi i za kupanje u rijeci, a na obodu strukture su pozicionirani sadržaji u drvenim strukturama (toalet, svlačionice, kafići, masaže itd.)

+BETONSKA BAZA STRUKTURE- podloga na kojoj se odvija kretanje/ **POSUDE ZA VODU.** Rigidnost i hladnoću betona smanjuje poroznost strukture, koja takođe reguliše pregrijavanje u ljetnim mjesecima zajedno sa vodenim ogledalima. Ploča je izlivena na prirodnu **KAMENU PODLOGU** koja omogućava protok i pročišćavanje vodevode uprkos strukturi, i predstavlja prirodno stanište brojnih životinjskih vrsta. Za dobijanje betona koristi se reciklirani građevinski otpad iz okoline time smanjujući zagađenje

+POSTOJEĆE KAMENE STRUKTURE - strukture koje imaju funkciju ukroćivanja i usporavanja toka rijeke. Postojeće stanje se preuzimaju, na njihovim potezima se nastavlja nova arhitektura, počinju da služe kao temelj za betonsku ploču novog sistema, ali i dobija uloge u sklopu sistema za lokalno pročišćavanje vode. Predstavlja **PRIRODNO STANIŠTE** za brojne biljne i životinjske vrste

+PEĆINSKI AMBIJENT- denivelisani pećinski prostor- kombinacija prirodnih- neartikulisanih oblika i ortogonalnih površina gdje voda generiše kretanje i formira atmosfere. U ovom prostoru se kreira sekvenca kupanja kao u rimskim termama.

+ eksplodirana aksonometrija- sistem i materijali



+ izometrija

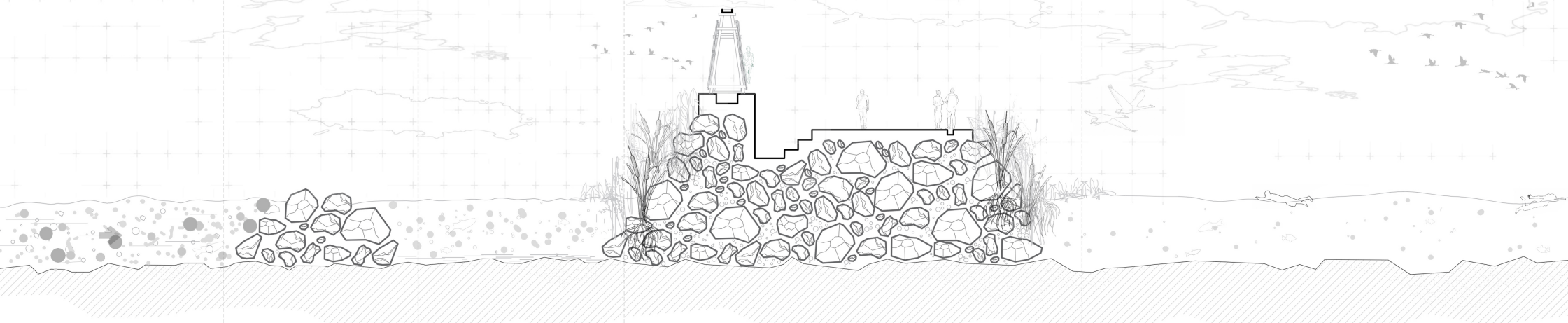
tekuća riječna voda

postojeća struktura-
sekundarno pročišćavanje vode

prettaložnik-
polu- stajaća riječna voda

zona arhitektonske intervencije - primarni sistem pročišćavanja vode

riječna voda pročišćena do nivoa bezbjednog za kupanje



voda Dunava koja je zagađena fizičkim otpadom, raznim bakterijama, algama i ostalim štetnim česticama

postojeća struktura od krupnog kamenja trenutno ima funkciju usporavanja riječnog toka radi malih plovnih vozila. U ovom sistemu dobija ulogu fizičke barijere koja onemogućuje prolaz fizičkog otpada dalje u sistem, a prvobitna uloga se zadržava, ali ovaj put i u službi pročišćavanja vode

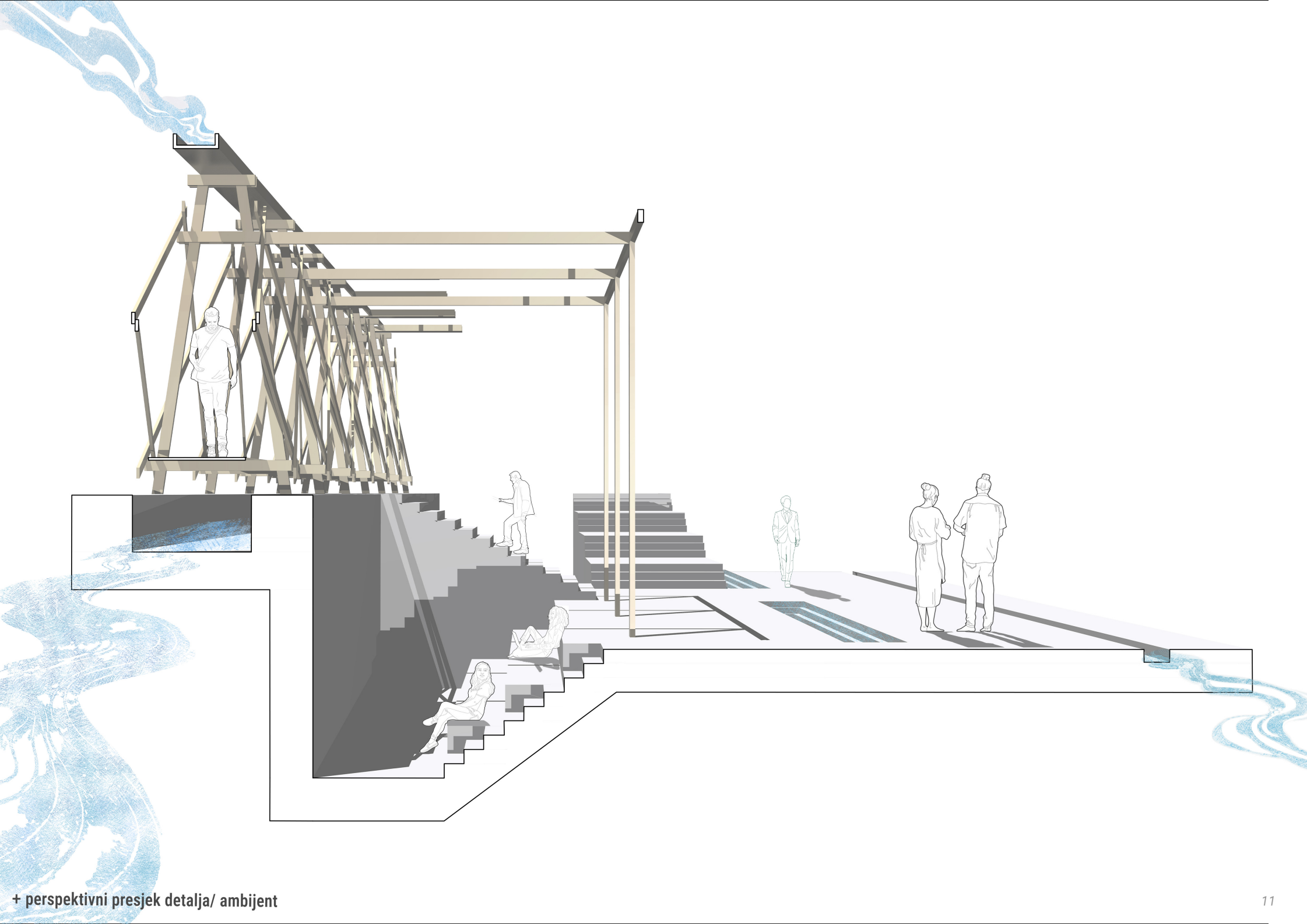
voda u ovom "rukavcu" je veoma spora (polu-stojeća), što je neophodno za odvajanje mulja i prljavštine, te njihovo taloženje na dnu

zona u kojoj se odvija najveći i najbitniji dio procesa je locirana ispod primarne arhitektonske intervencija, i predstavlja njen temelj. Betonska ploča je livena na mjestu nad statički stabilnoj strukturi od kamena.Ova struktura se sastoji od kamenja od veoma krupne do najsitnije granulacije, koje zadržavaju preostale fizičke polutante, ali i predstavljaju stanište za brojne lokalne vrste ptica i ostalih životinja. U ovoj strukturi, ali i u vodi su ukorijenjene brojne biljke visokog fitoremedijacijskog kapaciteta, što znači da čiste vodu tako što svojim korijenjem upijau bakterije, alge i ostale štetne supstance. Struktura se svojom dužinom prostire do granice plovnog puta, te ga ni na koji način ne remeti.

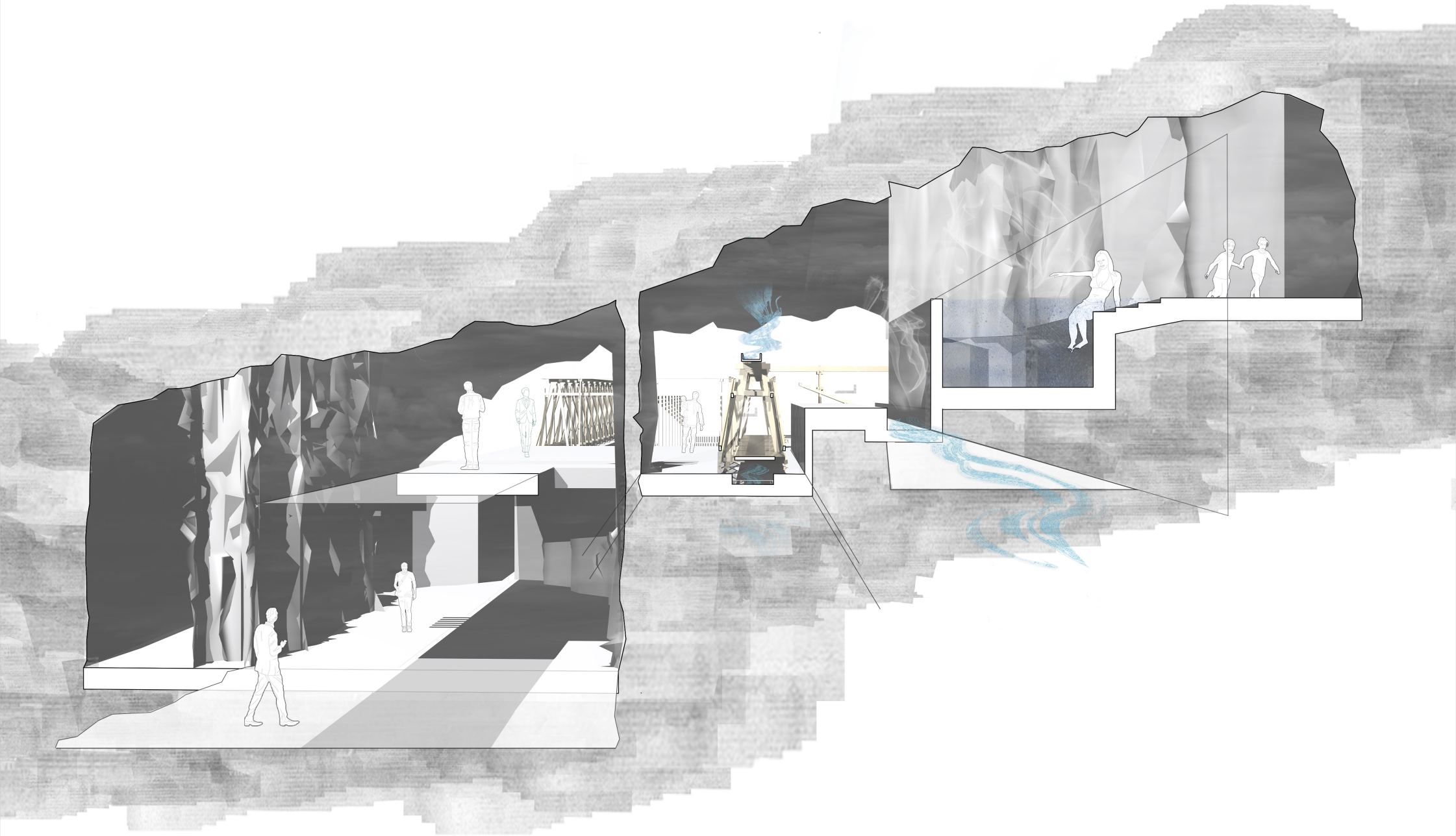
biljke sa visokim kapacitetom fitoremedijacije:
Phrogmites australis
Typha latifatia
Iris pseudacorus
Butomus umbrellatus
Alisma plantago- aquatica
Schoeno plectus lacustris
Ceratophyllum demersum
Elodea canadensis
Potamogeton crispus

zona pročišćene riječne vode, gdje je voda u plićem dijelu bezbjedna i pogodna za kupanje (postojeća gradska plaža), a u dubljem dijelu je stanište za brojne vrste reba i organizama koje sudanas u opasnosti od izumiranja u zagađenoj vodi

+ dijagram/ detalj sistema pročišćavanja riječne vode na bazi fitoremedijacije



+ perspektivni presjek detalja/ ambijent



+ perspektivni presjek detalja/ ambijent